

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Pastorum Sive Instructio Practica Neoparochorum

Dirckinck, Johann

Treviris, 1702

Caput. 7. Actus contritionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51873)

CAPUT VII.

Actus Contritionis à Sacerdote peccati mortalis reo, usurpandus, dum Confessarii copiam habere nequit, & celebrandi necessitas incumbit, ex R. P. Paulo Segneri: cui nonnulla doloris motiva, diverso caractere, interteximus.

Domine Jesu Christe, respice oculis misericordiae tuae, miserum istum peccatorem; & vide quibus in angustiis verser: parte unâ urget necessitas divinum peragendi sacrificium: parte alterâ me agnosco in profundo peccati mei, ac proinde in statu planè omnium miserrimo inimicitiae tuae.

Ego enim perfidus, amicitiam tuam violavi: gratiam tuam divinam sprevi: paternam benevolentiam abjeci: singularem illam mei protectionem sufflaminavi: mandata tua aequissima transilivi: beneficia maxima, malefactis foedis, compensavi: & Bonitatem tuam infinitam, omni honore & amore dignissimam, mortali-
lium

lium ingraticissimus, graviter offendi.

Quâ igitur linguâ ac voce è cœlo evocare te audebo? Quibus manibus audebo tangere, carnem illam purissimam? Cujus in cordis sinum te admittam? An non merito timebo, ne me dehiscens tellus absorbeat? ne me beati Spiritus, qui circumstant, cum ferre tantam temeritatem non possint, precipitem ipsi agant, tanquam novum Luciferum in Inferni abyssum?

Ita sanè: nam peccatis meis mereor, ut omnia in me elementa consurgant, omnia creata in necem meam conspirent quia contra omnium Conditorem rebellavi; omnium Creatorem offendi, læsi, sprevi, & contempsi. Ideoque merui, ut aër me suffocet, fulmen me tangat, tonitru me percutiat, ignis sulphureus, velut Sodomam & Gomorrham, in cinerem redigat; mare velut Jonam inobedientem, demergat: tellus, velut Core Dathan & Abiron, vivum deglutiat: equi feroces in mille partes di-

strahāt, mille pestes inficiant, mille laquei strangulent. omnes iusti conspuant, omnes peccatores exhibilent, Angeli Custodes deserant: Diaboli cœlo terraque indignum, in momento, secum in Gehennæ baratrum abripiant. Verūm, quid Peccatori huic in angustiis constituto consilii?

Mi Salvator, libenter confessionis balneo sordes meas abstergerem, sed nec hoc mihi concessum est. Aliud proinde mihi non superest, quam ut coram te, me abjiciam, & opem tuam potentissimam, quantā valeo contritione implorem, ut tu in me destruas execrabile hoc peccatum, quod tu tanto odio prosequeris.

Penitus confundor & erubesco, Domine, nec coram sacra ac tremenda Majestate tua, sordibus peccatorum conspurcatus comparere aude-rem, nisi me animarent publicani, meretrices & latrones, quos Diaboli faucibus ereptos, sinibus excipi video boni Pastoris. Ego enim infelix; non homo, sed bestia; non sacerdos,

cerdos, sed sacerdotii profanator, non Pastor, sed lupus, quid feci, dum animam meam miseram lethali peccato obstrinxi? offendi graviter te Patrem amantissimum, me iustar Filii tenerè diligentem; dum sic amantem non redamavi, obedientiam denegavi, monita despexi, pro beneficiis injurias & offensas rependi. Offendi graviter Te Redemptorem meum, tanta pro me facientem & sustinentem, te ipsum & omnia tua mihi donantem; dum omnia hæc nihili feci, passionem renovavi, mortem, quantum in me fuit, denuò inferre non horruì. Offendi enormiter meum supremum Legislatorem, Regem, Principem ac Dominum: dum ejus mandata justissima & sanctissima, obnugas & quisquillas, prævaricatus sum. *O quis dabit capiti meo aquam & oculis meis fontem lacrymarum; ut fleam die & nocte peccata mea? ut cum Davide, Petro & Magdalena scelera mea deplorem?* Sed cum in potestate

aridi, faxeique cordis mei non sit, im-
brem lacrymarum profundere.

*Da mihi, ô bone Jesu! contritionem
mari non absimilem, tantam enim esse
oportet, quæ ad sœditatem noxarum
mearum eluendam sufficiat. Da mihi
hanc per amorem illum, quo te ipsum
amas, per illos cruciatus, per illa vul-
nera, per illam crucem, quam tulisti
propter me; & non permitte ut te pro-
dam, fida deterior, dum indignus te
sumo; spero hanc gratiam à bonitate
tua infinita, & interim protestor, me ni-
hil desiderare magis, quàm ne te, prout
la re totius mundi offendissem.*

Peccavi, Pater amantissime in cœ-
lum & coram te, ô quàm doleo! ô
quàm erubesco! iniquè egi, Domine
Deus meus, magne & terribilis, &
à mandatis tuis declinavi: sed nunc
delicta mea, supra omnia alia mala,
abominor & summè detestor, quia
iis offendi Te, summum Bonum meum,
quem super omnia diligo. O quid
feci miser, dum peccavi? Egi contra
divinam

divinam Majestatem & omnipotentiam tuam, in omnibus me adjuvantem, conservantem, & sustentantem. Egi contra sapientiam tuam, me, dum impudenter peccarem, aspicientem. Egi contra infinitam Bonitatem tuam, tot donis, bonis, & beneficiis me cumulantem. Egi contra Charitatem tuam, ab aeterno me diligentem. Egi contra misericordiam tuam, toties mihi peccata remittentem; & vindicem justitiae manum, ne me percuteret, cohibentem. Egi contra justitiam tuam, aeterna mihi Inferni tormenta minitantem. Egi contra sanctitatem tuam, omnium virtutum exempla mihi praeberentem. Ideoque meam proterviam, ingratitude, impudentiam, malitiam, & nequitiam maximam damno & execror.

Detestor hoc malum à me admissum, super omne aliud malum: quia illud agnosco esse injuriam gravissimam & inexplicabilem Majestatis tuae infinite; & quia scio, quod tu illud odio quodam im-

menso prosequaris. Ratum proin fixum-
que mihi est, quamprimum potero, no-
xam hanc sacerdoti aperire, & si tua me
gratia iuvat, in hac deinceps voluntate,
& decreto animi immotus perseverabo,
moriendi potius millies, quam denuo pec-
candi. Amen.

Elicito hoc actu pœnitentiæ & doloris: e-
jusmodi Pastori suadeo, ut in Confessarii defe-
ctu, coram Venerabili Sacramento, aut Cruci-
fixo, recitet Confiteor, peccatum Deo confi-
teatur, sibi que pœnitentiam debitam injungat;
nec putet nimis magnam esse, si septem psal-
mos pœnitentiales recitandos, sibi imposuerit;
sed addat eleemosynas, jejunia, aliâque opera
pœnosa & carnis castigationes: memor pœni-
tentiarum olim in Ecclesia injungi solitarum:
quando blasphemus, aut fornicator injungeban-
tur 7. anni pœnitentiæ. Cap. fin. de maled. cap.
prædicandum 22. q. 1. Quod si fornicator esset
Sacerdos, in decimum annum protraheretur
pœnitentia; Cap. Presbyter dist. 82. Si cum
filia spirituali; in annum duodecimum, quo ela-
pso, ambo includebantur monasterio, in perpe-
tuum. Cap. si Quis 30. q. 1. & Cap. non debet.
Neque putandum, hanc adeo diuturnam pœni-
tentiam solum constituisse intra aliquot oscula
terræ libanda. Injungebantur enim jejunia ri-
gidissima in pane & aqua, non uno die, sed men-
sibus,

sibus, & quidem continuatis, solitudo summa, cilicia, flagra, cinerum conspersio, peregrinationes arduæ, magno numero, psalmodiæ, stationes &c. O quantum distamus ab illis, moderno tempore? unde nec mirum, si toties ac tam facile relabamur.

*De obligatione confidendi
Notandum.*

Concilium Tridentinum sess. 13. c. 7. præscribere; ut nullus sibi conscius peccati mortalis, quantumvis sibi contritus videatur, absque præmissa Sacramentali confessione, ad sacram Eucharistiam accedere audeat, modo non desit copia Confessarii. Quod si, necessitate urgente, Sacerdos absque præviâ Confessione celebraverit, quamprimum confiteatur. Ac proinde ad evitandum in hoc casu sacrilegium, tria convenienter necesse est. 1. Ut non sit copia confessarii: quæ non esset, si longo itinere, aut alio gravi incommodo esset quærendus: unde non excusatur, qui Ordinarium Confessarium præsentem non habet, si adsit alius idoneus. 2. Ut actu conteratur, pro quo servit actus

contritionis paulò antè adductus, & infra adducendus. 3. *Ut necessitas urgeat*; si v. g. die festo, aliàs populus præcepto, de sacro audiendo, satisfacere nequeat, aut si sacrum omittendo scandalum populo daret, & famæ periculum incurreret; non verò si solùm exiguum stipendium amitteret.

Addit Concilium, præter ternas conditiones dictas, hoc aliud diserendum præceptum: *Quamprimum confiteantur*. Ipso nimirum die, aut intra triduum, aut saltem, ut aliqui docent, antequam iterum sacrificet: quamquam hæc tertia sententia parùm tuta videtur, siquidem tam diu differatur alterum sacrificium, ut pugnet cum præscriptio termino, *quamprimum*.

CAPUT VIII.

De sanctissimo Missæ sacrificio.

ANte omnia Parochus, tanquam certum, indubitatumq; teneat, Sacrificiũ missæ, omniũ operum totius diei esse nobilissimũ ac divinissimum: ut enim